

Temporær arkitektur 9

Kunstmuseet Nord-Trøndelag (Nord-Trøndelag fylkesgalleri) og Namsos sentrum
13.april - 16.mai 2013

Kunstner: André Steenbuch Marandon

André S. Marandon - Temporær arkitektur 9 - installasjon - Nord-Trøndelag fylkesgalleri våren 2013

INNHold:

Innledning med kort oppsummering

A) Prosjektets to hoveddeler; 1) "Byprosjekt" og 2) "Motoren i kokongen".

B) Realisering: 1) Montering og demontering, 2) Utstillingsstedets forvaltning, 3) besøkelestall, 4) Presse 5) Sponsorer og hjelpere

C) Vedlegg om ungdomsprosjektet

INNLEDNING MED KORT OPPSUMMERING

For meg har rapportering blitt et stadig viktigere redskap for planlegging av fremtidige prosjekter.

Prosjektrekken "Temporær arkitektur" har i sin utforming og skala vært en utfordring. Skala og omfang fordrer mange bidragsyttere, og krever derfor et tett samarbeid med utstillingsstedet.

De ulike utstillingstedenes kapasitet og kunnskapsnivå, har sammen med stabilitet, kapasitet og vilje vært uunværlige komponenter i realiseringen. I et kulturliv der institusjoner skifter ledelse, vil prosjekter med lang planleggingshorisont møte utfordringer i forhold til overføringsrutiner innad i organisasjonen.

For "Temporær arkitektur 9" i Namsos ble utfordringen både det lave budsjettet, og derved begrensede muligheter til direkte dialog (høye flypriser), og stadig skiftende galleriledere. Det ble etterhvert klart at dette grunnlaget ville virke begrensende på hvor mange en fikk rekruttert inn i prosjektet lokalt, og derved prosjektets størrelse og gjennomslagskraft. I tillegg kom det etterhvert frem store begrensninger ved bygget, som krevde en del endringer.

Tross de mange utfordringene og begrensningene i oppkjøringen, gjorde en stor innsats fra utstillingstedet og en rekke lokale krefter det mulig å realisere prosjektet. Utstillingsrommets plassering i et meget åpent og aktivt kulturhus, sammen med samarbeidet med Namsos historielag, ga prosjektet gode besøkelsestall og god lokal forankring.

Prosjektet hadde også en viktig praktisk og samfunsmessig tilknytning ved at montering av prosjektet bla ble gjennomført gjennom et eget ungdomsprosjekt der ungdommer som ikke føler at de passer inn i det vanlige opplegget ved den videregående skolen får et tilbud med praksis og tiltak som kan motivere til videre skolegang. For meg er det viktig at "Temporær arkitektur" blir et prosjekt som involverer befolkningen gjennom mer enn betrakterrollen. Kunstens sosiale og politiske betydning er viktige delelementer. En beskrivelse av denne delen av prosjektet kan sees i slutten av rapporten som en appendiks.

Den eneste vesentlige endringen av prosjektet skyltes at bygningen gjennom setning har fått så store skader at innleide ingeniører frarådet å belaste gulvet med så mye som prosjektet opprinnelig fordret. I denne forbindelse måtte motorblokkdelene erstattes av sylindertopper for å redusere vekten.

A) Kort gjennomgang




1) Byprosjekt

Byen har helt fra sin grunnleggelse arbeidet med å holde havvannet under kontroll.

Tømmerdrift og byliv har på denne måten blitt brynt opp imot hverandre. Landskapets kontinuerlige endring, byens vekstperioder og tilbakeslag har formet mange lag av historie.

Koblingen av et landkart fra 1850 og dagens bystruktur ble et utgangspunkt for en ny tilnærming til Namsos. Publikum ble invitert til å delta med sine egne bidrag i form av foto.

ta ditt selvportrett



Namsos gamle kystlinje

Kunstmuseet

Byvandringar fra Kunstmuseet langs Namsos gamle kystlinje på lørdager kl 14.00 13.04, 20.04, 27.04, 04.05, 11.05

Et kart som viser Namsos gamle kystlinje temmet og bearbejdet av menneskehånd. Havets krefter versus menneskelig skapertrang.

I Kunstmuseet svever motordeler fra en stor kraftverksmotor. Lydløst og i langsomme bevegelser i et mykt, kokonglignende, åttekantet rom. Gradvis omsluttet dette rommet av selvportretter. Hva skjer i møtet "menneske versus maskin"?

Strategisk plasserte plakater og annonserte byvandringar var kontaktflaten mot publikum.

Byvandringene fulgte det kombinerte kartet på leting etter den gamle kystlinjen. Vandringene ble gjennomført av Namsos historielag.

Museumsrommet tok imot bidragene med printer og veggplass for portrettene.



Eksempler på foto fra prosjektet.

la det bli en del av kunstverket

Fotografer deg selv på ditt favorittsted langs Namsos gamle kystlinje. Ta med kamera eller minnebrikke til kunstmuseet for utprint. Heng opp bildet ditt i installasjonen av André Marandon

«Menneske versus maskin»

Kunstmuseet Nord-Trøndelag 13.04 16.05.2013



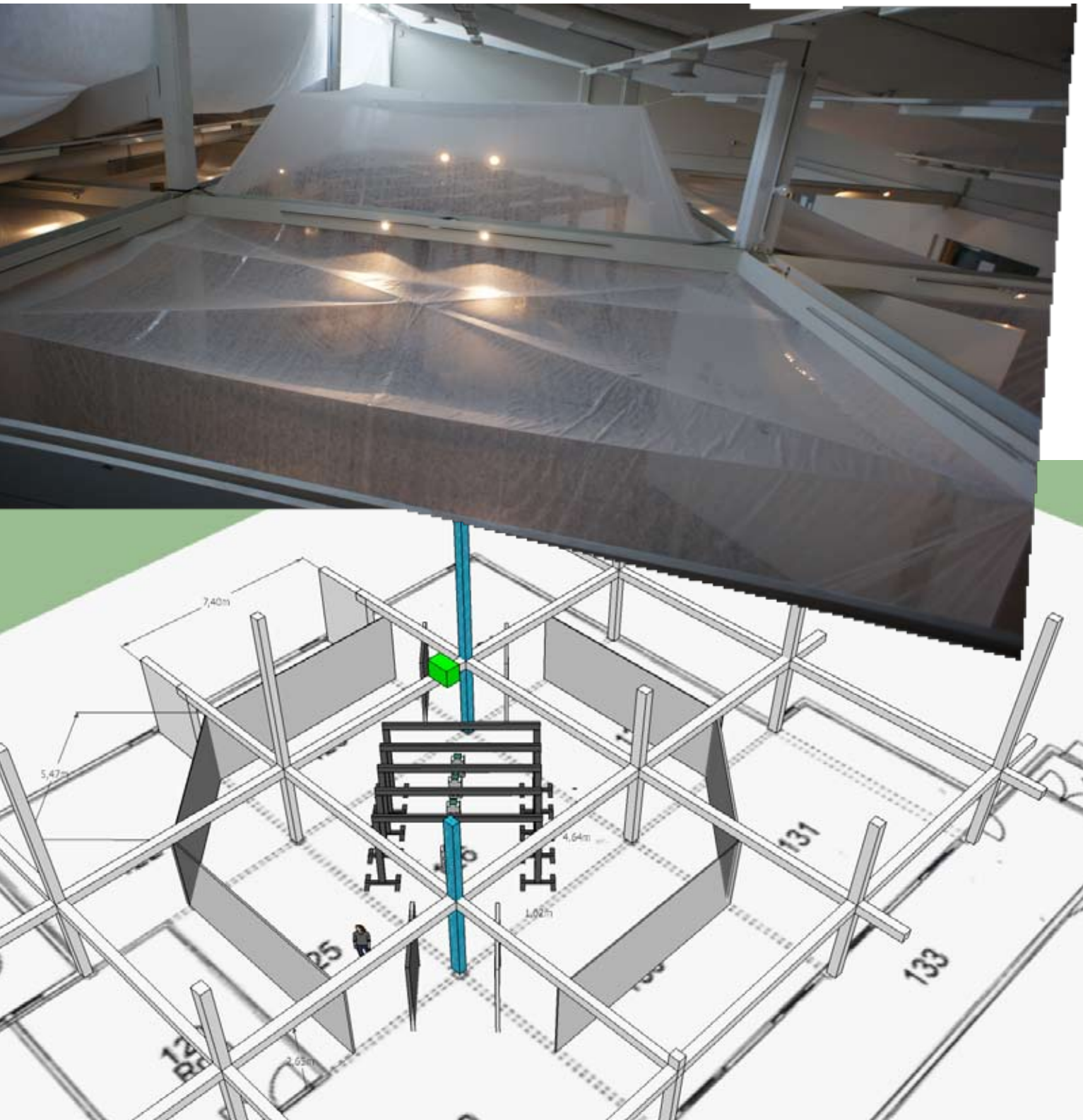
Bilde fra første byvandring.

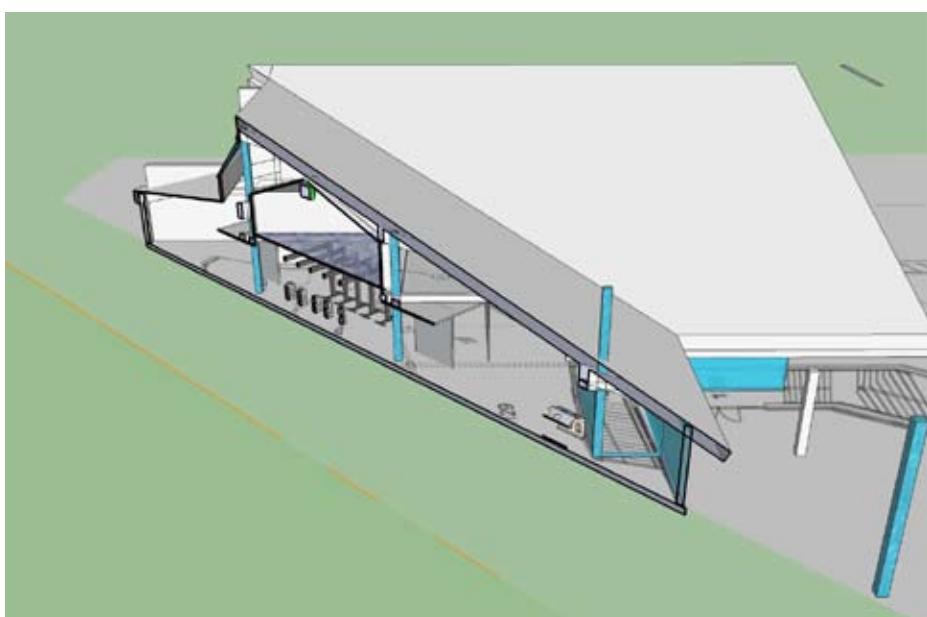
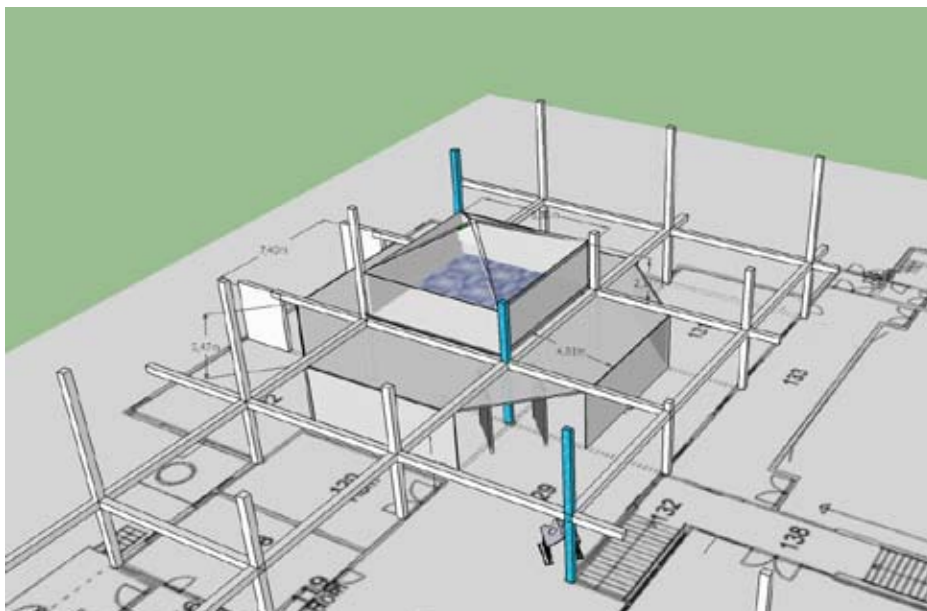


2) Motoren i kokongen

Kokongen bestod av en tynn "jordbærduk". I grunnplanet 8-kantet med to inngangsfelter som gav en akseretning på 45 grader på hovedbygningen. Aksen skar gjennom bygningen og ut i kortilen og pekte derfor utover bygningens geometri, og inn i en annen og kanskje større sammenheng.

Over det 8 kantede oktagonrommet ble det bygget et opphøyet kvadratisk rom over en massiv stålkonstruksjon.





Publikum kunne bevege seg på utsiden av den gjennomskinnelige kokongen.





Aksen gjennom oktogonet.



Inne i kokongens beskyttende rom hengende motordeler fra en 18 sylindret kraftsverksmotor i et stålskjelett.

Disse maskinerte og helt presise komponentene hadde som oppgave å iverksette de kreftene som en gang utspillte seg i motorblokkens indre. Enorme krefter i form av eksplosjoner ble sinnrikt omdannet til en konstant roterende bevegelse i en massiv aksling.

Motordelenes komplekse strukturer var i prosjektet selv i rolig bevegelse - "flytende rundt i rommet" - styrt av online datamålinger av naturkrefter og menneskeskapte krefter i byen. Hengende i en stålkonstruksjon, gjenspeiler motordelene målinger tatt med et intervall på 20 sekunder.

Den vertikale bevegelsen betinges av skyene på himmelen og overført kroppstemperatur hos publikum.

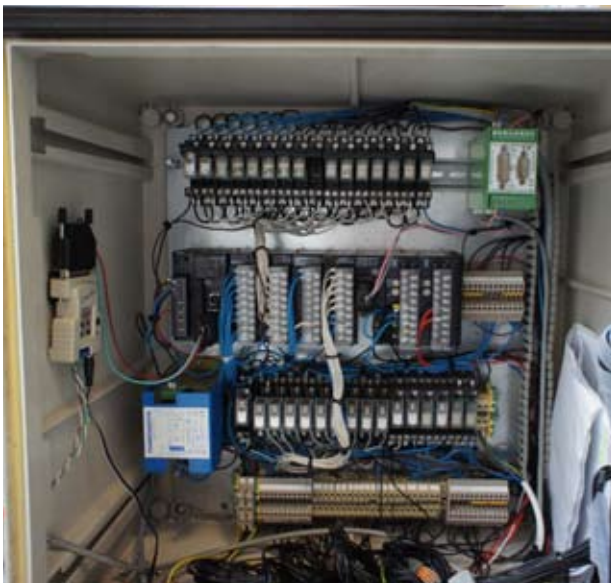
Den horisontale bevegelsen betinges av vindstyrke og mekaniske lyder fra byen utenfor.

Ved hjelp av avansert programering og tilpasset elektronikk skjedde alle bevegelser langsomt og kontinuerlig.

På gulvet under motordelene var den gamle kystlinjen antydnet som en blå stiplet linje supplert med petriskåler fylt med lokalt sjøvann.

Målestasjon ved inngangspartiet til Kulturhuset: Vind, skyhøyde og lyd. Inne i kokongen finnes det en temperaturmåler på et stort stålobjekt (kjølerør fra en ubåt) som publikum kan berøre.

Tannrasteren og de elektroniske tellerne sørger for at løpekatten finner riktig posisjon.



Styreskap inne i kokongen.



Styreskap med PLS og releer. Her bearbejdes alle innkommende data fra måleenhetene. Signalene definerer kjettingtaljen og løpekattens bevegelse og posisjoner.

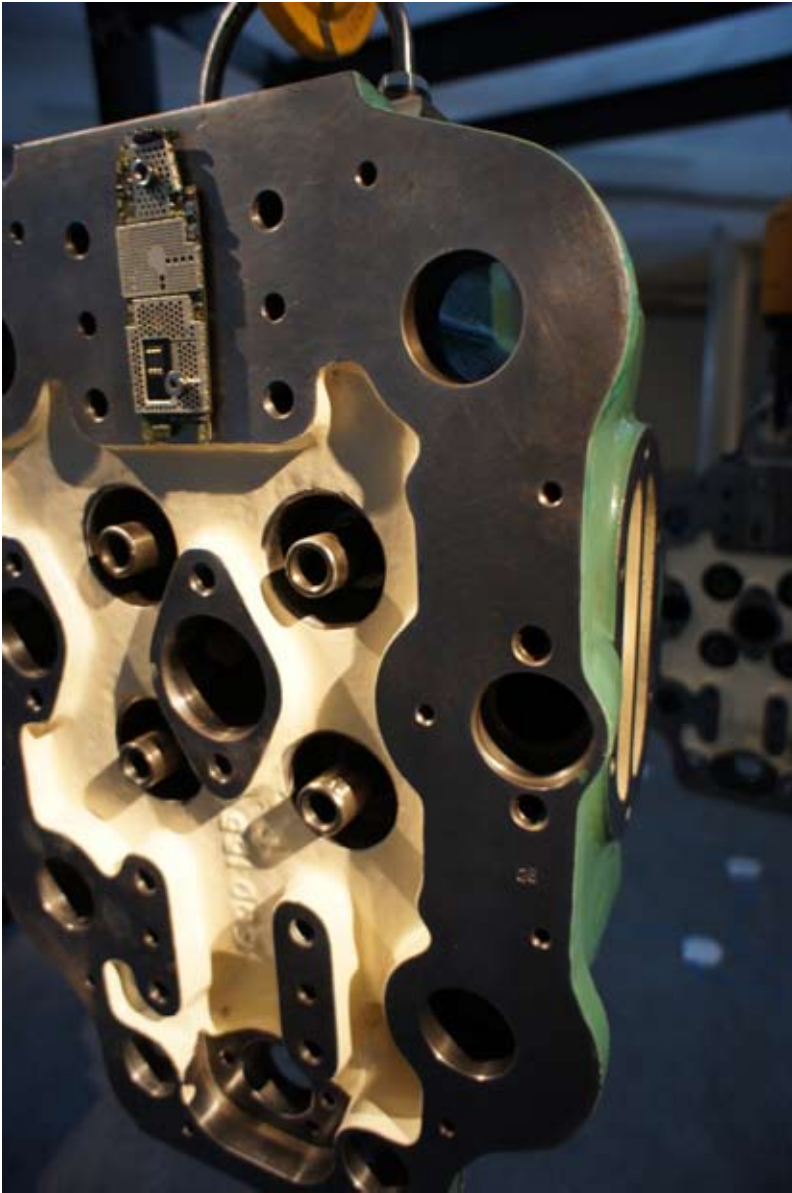


kystlinje og havvann



Punktvis var den stiplede kystlinjen utvidet med en petriskål med lokalt saltvann.

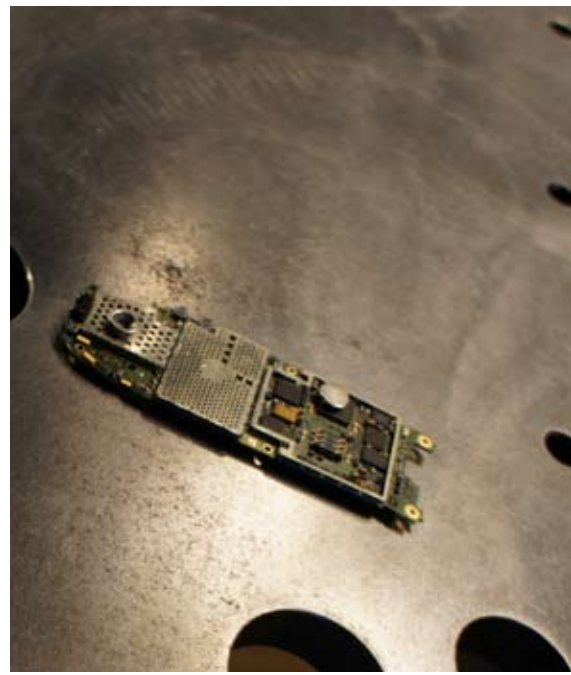
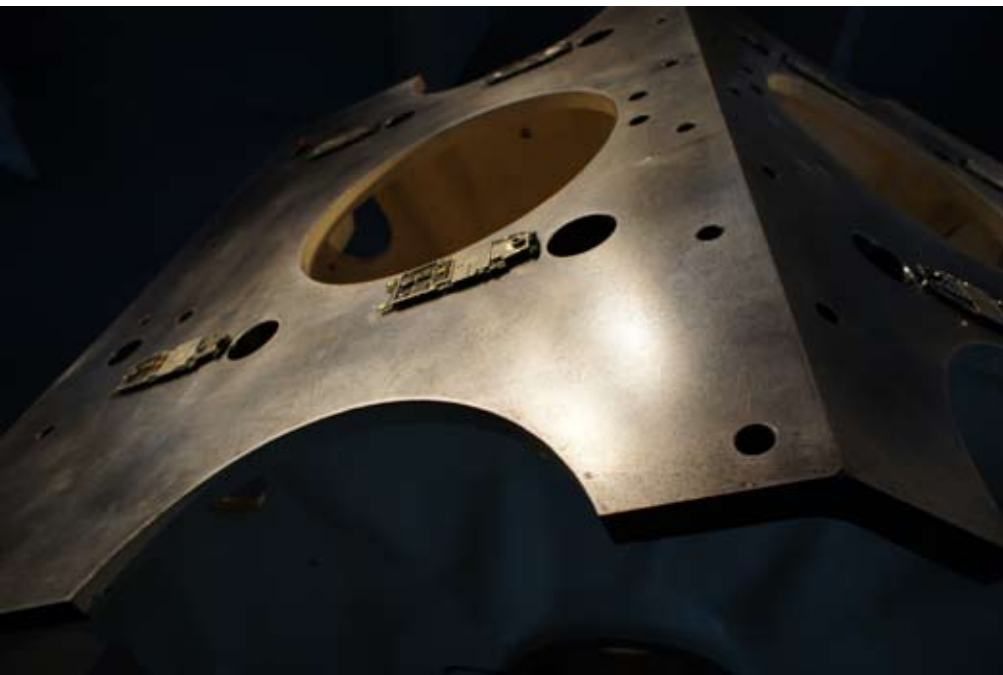
Elektronikkdeler fra kommunikasjonsverktøy var montert som ornamenter på motordelene.



Den gamle kystlinjen var vist som perforering i taket og korresponderte med stipling og petriskåler på gulvet.



En projeksjon fra taket og på en av veggene i kokongen viste kartet over byen med den gamle kystlinjen.



I hovedaksen ved inngangen til oktagonkokongen står et segment av den motorblokken som en gang dannet den konstruktive basen i motoren.



På motsatt side av oktagonet ligger mindre maskindeler, plassert som modeller til en by?

B) Kort gjennomgang

1) Montering og demontering

Montering av et slikt prosjekt trenger omfattende og nøyaktige fremdriftsplaner. Lange dager, koordinering av en stor monteringsgruppe og mange tekniske utfordringer gjør montering og demontering av prosjektet til en stor utfordring.

Den fysiske monteringen foregikk i perioden 2.april - 13. april, og omfattet, foruten meg og min medarbeider, driftsleder på Kulturhuset, to vaktmestere fra "Dampsaga", frivillige fra den lokale kunstforeningen, "ungdomsgruppen" med sine medarbeidere, automatør, programerer og en rekke eksterne delprodusenter og leverandører.

Demonteringen foregikk fra 21. mai - 25 mai. Mye av det samme mannskapet deltok i demonteringen.

2) Utstillingsstedets forvaltning

Markedsføringstiltak:

" Pressemelding med tekst og bilder, samt invitasjon til åpningen, sendt til lokale, regionale og nasjonale aviser. Annonsering i lokalavis, opphenging av plakater i byen. Presentasjon av utstillingen i bilder og tekst på sosiale medier: facebook og hjemmeside.

Det ble også sendt invitasjon på e-post til omvisning for ungdomsskoler og videregående skole i Namsos.

3) Besøksestall (ca 4740 personer)

Ordinært besøk innenfor åpningstid:

Det er ikke så lett å komme med eksakte tall her, men det anslåes et tall på 900 personer.

Besøk i forbindelse med andre kulturarrangement:

Kulturhuset har mange arrangement på kveldstid, og da er utstillingen åpen for publikum før og etter arrangementet og i pausen. Det rapporteres om stor interesse for utstillingen, også fordi utstillingen i stor grad åpner seg mot publikumsarealene.

Det er ikke lett å komme med eksakte tall her heller, men det anslåes et besøk på rundt 3400.

Omvisninger i utstillingen:

5 barneskoleklasser, 3 ungdomskoleklasser, 2 videregående skoleklasser, 3 grupper fra bedrifter, 2 grupper fra kulturorganisasjoner.

Totalt anslåes det å omfatte 300 personer.

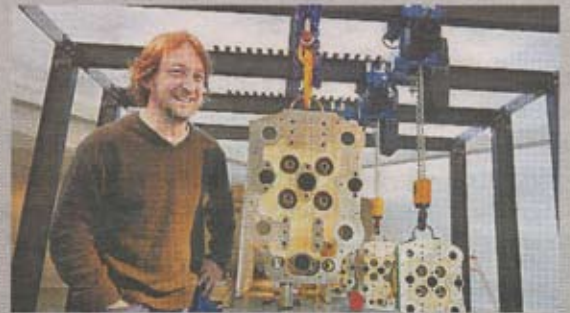
Helgeomvisninger ved Namsos Bys Historielag V/ Gunnar Hojem og Espen Sandmo:

5 helgeomvisninger på byvandringen langs Namsos gamle kystlinje fra 1850. Det anslåes et antall på ca 140 pers.

Tung kunst for gutta

Kunstner André Marandon fra Bergen har brukt mye tid og krefter på å bygge opp installasjonen «Mennesket versus maskin». Kunstverket består blant annet av motordeler fra en 18 sylinders kraftverksmotor brukt i båtindustrien.

Side 12-13



Nei, Kulturhuset i Namsos har ikke fått en ny industrihall. Flere tonn med bærebjelker og motordeler preger Fylkesmuseets første utstilling.

NAMSOS: Om vi får en ny kunstdebatt på størrelse med «Rusthvalen» er foreløpig uklart, men at installasjonen «Mennesket versus maskin» vil vekke oppsikt, er det vel liten tvil om.

Lørdag åpner kunstner André Marandon utstillinga, som i første øyekast har få likhetstrekk med hva folk flest forbinder med tradisjonell kunst.

– Dette er Rolls-Royce båtmotorer som jeg har fått fra Bergen Diesel, forklarer Marandon – som selv er født og bosatt i Bergen.

Styres av folk og værforhold

Tittelen henviser til et samspill og en dragkamp mellom mennesket og maskinen. Dette visualiseres gjennom motordeler fra en 18 sylinders kraftverksmotor, som er



STYRES AV VARME: Kunsthistoriker og kona til André, Annette Marandon, viser hvordan installasjonen beveger seg etter menneskelig berøring.

programmert til å bevege seg vertikalt under påvirkning av menneskelig berøringsvarme samt skyene på himmelen, og horisontalt av målt lydnivå og vindstyrke i Namsos by.

På denne måten får både folk og værforhold i byen innvirkning på hvordan kunstverket rører seg.

– Jeg har alltid vært interessert i teknikk og hvordan ting er skrudd sammen. Motor er et symbol på kraft, men det ligger også en stor menneskelig vilje bak. Installasjonen vil kanskje fenge et litt annen type publikum. Hvordan folk opplever det som kunst, blir opp til hver enkelt å vurdere, sier han.

Inviterer til byvandring

Installasjonen veier totalt tre tonn og er fraktet til Namsos i konteinere. Siden mandag har kunstneren fått hjelp av blant andre ansatte ved Spillum dampsgag for å montere opp det hele.

– En stor og tung jobb. For en gangs skyld kan vi si at vi har en typisk gutteutstilling, sier fungerende leder Trix Scherjon ved Kunstmuseet Nord-Trøndelag.

Som et ledd i prosjektet blir det etter åpninga arrangert byvandring med Gunnar Højem i Namsos bys historielag.

– Her kan deltakerne selv ta bilder, som henges opp i lokalene som en del av installasjonen, sier Scherjon.

«Mennesket versus maskin» er den første utstillinga som presenteres etter navneskiftet på 25-årsdagen for Nord-Trøndelag fylkesgalleri i mars.

Lørdag er det åpning med styreleder Knut Berger i Museet Midt, mens Frode Viken fra D.D.E. bidrar med musikk.

RUNAR MOEN 971 87 641
runar.moen@namdalsavisa.no



TUNG KUNST: Kunstner André Marandon fra Bergen har brukt mye tverksmotor brukt i båtindustrien. Fungerende leder Trix Scherjon ved

Kunst for gutta

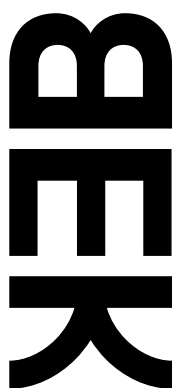


d og krefter på å bygge opp installasjonen «Mennesket versus maskin». Kunstverket består blant annet av motordeler fra en 18 sylinders kraft-
i Kunstmuseet Nord-Trøndelag ser fram til å presentere det som blir den første utstillinga etter at Fylkesgalleriet skiftet navn. FOTO: BJØRN TORE NESS

6) Sponsorer og hjelpere

Kunstmuseet Nord-Trøndelag og kunstner André Marandon takker alle som har gjort Menneske versus maskin mulig:

GLØMMEN
ENTREPRENØR A.S



OMRON



NORSK
KULTURFOND
Kulturrådet

Steinar Høknes, Arild Ingebrigtsen,
Jan Åge Hansen, Leander Saksen Hopen,
Daniel Lund Thorsen, Cato Jensen,
Johannes Lilleøen Flotten, Roy Willy Urdshals,
Anders Renberg, Lars Sonnenrein, Margareth
Ramstad, Gro Gulbrandsen, Terje Fagernes,
Gunnar Hojem, Jan Gerhardsen

C) Ungdomsprosjektet

Tekst: Steinar Høknes

Olav Duun vgs startet for nå snart 4 år siden et prosjekt med to elever som ikke klarte å delta i den teoretiske undervisningen og hell lå på hybelen på dagtid og fungerte optimalt foran PC på nattetid. Grep måtte tas og det i retning av praktisk arbeide som lokkemat og en dag bak skolepulten for å delta i dagens fag. Dessuten noen enkle oppgaver som måtte løses, lekser. Skolen engasjerte leder i HD-klubben, Arild Ingebrigtsen, som gjennom sine kontakter i USA fikk tak i en havarert HD som ble innkjøpt og importert til Norge. Guttene skulle bygge opp denne, style og modernisere den til et prakteksemplar i løpet av skoleåret. Prosjektet ble vellykket og påfølgende skoleår hadde guttene får tilbake troen på seg selv og startet fullføringen av videregående skole.

Nytt skoleår og nye problemer, nye elever og en ny sykkel anskaffet. Rektor ved skolen hadde første året deltatt aktivt o arbeidet med opplegg og finansiering av sykkelen. Nå følte han at prosjektet hadde best av å flytte ut av skolen og at skolen kunne kjøpe denne oppgaven av et selskap eller forening frittstående fra skolen. Blant sine bekjente som kunne stille opp i hans posisjon ringte han undertegnede og ba om bistand. Jeg var blitt pensjonist og sa ja til en rolle som styremedlem og ansvarlig for etablering av et selskap, (Juvikingan SA), regnskap og økonomi. I startfasen var vi tre idealister som bekleddet styrefunksjonene og opplegget med guttene. Nå redusert til to. Arild uføretrygdet og jeg pensjonist. Ingen tar ut lønn. Selskapet har i utgangspunktet nær tilknytning til en HD klubb av den snille sorten og mange av medlemmene er meget motorkyndige og tar del i det sosiale rundt guttene.

Mitt utgangspunkt var og er tidligere yrkeserfaring, 15 år i bilbransje, 22 år i bank - kunderådgivning personmarked, og 8 år som leder av Norsk Sagbruksmuseum hvor arbeidsløs ungdom var på arbeidstrening fra NAV. Etablert i et livdyrfjøs, vaskehaller og garasjer ved den tidligere BS-avdelingen i Namsos. Leier av Nortura for en symbolsk sum, kr 1,-, Opsjon på kjøp for den samme sum. Avtale med Olav Duun vgs, Overhalla kommune, Samarbeidsavtaler med NAV avd. Namsos og Overhalla. Namsos kommune ikke formalisert avtale pr dato.

■ SKULKET PÅ GRUNNSKOLEN

■ NULL FRAVÆR PÅ VIDEREgåENDE

Motivert av Harley Davidson-jobb

Erik Flått og Piotr Stepien var begge borte og skulket mye på grunnskolen. Ingen hadde spesiell motivasjon til å gjennomføre videregående, men en Harley Davidson endret kameratens innstilling.

NAMSOS: Erik Flått fra Namsoskogen og Piotr Stepien fra Høylandet var tidligere klassekamerater i Namsoskogen. Begge skulket mye fra skolen, og så til en mening med å være til stede i det hele tatt.

— Jeg likes meg ikke på skolen, og gjorde ikke lekser på grunn av at jeg ikke følte det var noen vinn, sier Flått.

— Helst ikke jeg hadde det bra på skolen, og hadde ingen motivasjon for å sette opp. Jeg kan ikke si jeg gledet meg så mye til å begynne på videregående heller, fortalte Stepien.

My start
Kamratene søkte på den samme leiga for to år siden, og begynte i 2009 på teknisk utdanning på Olav Duun videregående skole.

Der fikk begge en ny strek, og et prosjekt som skulle vise og å bli utdanningen og senere for å starte opp på skolen til å bli bedre.

— Det ble seg at miljøet på Olav Duun vgs var mye bedre, og lærerne var veldig flinke til å ta med i oss, forteller Flått.

Mens det var et spesielt et prosjekt som motiverte mer enn noe annet.

— Jeg og Piotr var så heldige at vi fikk være med å bygge en av Harley Davidson som skolen kjøpte inn. Fra helt krøpelig sykkel som vi sammen med læreren vår, Arild Ingebrigtsen, skulle sette sammen, forteller Flått.

— Prosjektet fikk ikke Flått og Stepien til bare å møte opp når de skulle møtte på skoleoppgaver, men også til alle andre fag.

— De har vel nesten ikke fem minutter friere oppgang, sier Arild Ingebrigtsen.

— Glødet oss hver dag
Ivovir fredag siden høsten 2009 har de to kameratene og Ingebrigtsen brukt til å sette i stand Harley-en. Også fridager og datter er samarbeidsarbeid gjort med til vorene.

— Vi var også på skolen for å lære de dagene læreren snakket i for, så motivasjonen vår har blitt mye bedre på disse to årene, sier Stepien.

Sykkelen sin ferdig nå i vår, og kameratene er enige over resultatet.

— Vi jobber ganske hardt for å bli ferdig. Trossen på at andre skulle svarte og vi anses for påbegynte gjemte at vi lærer oss på oss selv, forteller Flått.

Nå det nye skoleåret står for dør, skal motorykkelen stilles ut der.

Sykkelen har blitt ekstremt flott, og vi er veldig fornøyd med resultatet. Det blir et ikke lengre, for vi kjøper opp så motorykkelen selv, sier de to kameratene.

OLAV DUUN VGS 10 22 23
OLAV.DUUN@STASISKOLEN.NO



GRUPPEBILDE: PIOTR STEPIEN (til venstre) og ERIK FLÅTT har med god hjelp fra lærer Arild Ingebrigtsen bygget opp en Harley Davidson gjennom et skoleprosjekt. Det har fått motorykkelen opp på ferdig vei.